Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

[redacted] 617|23

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Auteur
[redacted]

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

TER BESLISSING
Datum
30 juni 2023

Kenmerk
DGKE-DE / 33496399

nota

Belisnota bij Kamerbrief voortgang voorstel Wet collectieve warmte

Kopie aan
[redacted]

Bijlage(n)
4

Parafenroute
[redacted]

Aanleiding
In de bijlage treft u de Kamerbrief over de Wet collectieve warmte (Wcw) inclusief 3 bijlagen aan. Met deze brief informeert u de Kamer over de voortgang op de Wcw. In de brief wordt aangegeven wat de belangrijkste wijzigingen zijn in de Wcw ten opzichte van de versie die bij de internetconsultatie in 2020 is gepubliceerd, en wordt aangegeven aan welk aanvullend beleid en instrumenten gewerkt wordt zodat de investeringen in de warmtetransitie gecontinueerd worden.

Advies
U kunt de Kamerbrief ondertekenen.

Akkoord

Kernpunten
- Na de Kamerbrief van 21 oktober 2022 (Kamerstukken II, 2022/23, 30 196, nr. 800) heeft u bestuurlijk overleg gevoerd over de investeringszekerheid en het overgangsrecht.
- VNG, IPO, Energie Nederland en Netbeheer Nederland zijn betrokken bij de uitwerking van deze onderwerpen. De uitkomsten zijn verwerkt in de concept Wcw.
- 1 juni 2023 is de concept Wcw aan de ACM aangeboden voor een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (UHT). Met bijgevoegde brief informeert u de Kamer hierover, waarbij u ingaat op de belangrijkste wijzigingen en tevens aandacht besteedt aan de ontwikkeling van de benodigde publieke realisatiekracht en de bredere context waarbinnen de Wcw een (belangrijk) onderdeel is.

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Kenmerk
DGKE-DE / 33496399

Toelichting

Doorlopen proces:

- Met uw Kamerbrief van 21 oktober 2022 heeft u de Kamer geïnformeerd over uw besluit om in de Wcw uit te gaan van de hoofdregel dat warmtebedrijven alleen voor een nieuw warmtekavel aangewezen kunnen worden indien een of meerdere publieke partijen door een (gezamenlijk) meerderheidsaandeel in het warmtebedrijf doorslaggevende zeggenschap hebben over de infrastructuur. Om de overgang te versoepelen zal een ingroeiperiode van kracht zijn.
- Daarna zijn we aan de slag gegaan met het verwerken van dit besluit in de Wcw en heeft u op 22 februari in een Bestuurlijk Overleg met de meest betrokken stakeholders afgesproken om parallel aan de verwerking van uw besluit in de Wcw 4 nadere acties uit te voeren (de 4 sporen).
    - Spoor 1: Adviesaanvraag Landsadvocaat artikel 1 EP EVRM
    - Spoor 2: Waardebepalingsmethodiek restwaarde
    - Spoor 3: Lappendeken en overgangstermijnen
    - Spoor 4: Praktijkproeven Leidraad

  De eerste drie sporten worden in de Kamerbrief uitgewerkt. Het vierde spoor staat hier niet expliciet genoemd. De leidraad is een notitie waarin op een rij is gezet hoe in de Wcw kan worden omgegaan met lopende (private) projecten die in een vergevorderd stadium zijn en in de komende jaren en in de ingroeiperiode tot exploitatie komen. Deze notitie is gedeeld met de stakeholders die deelnamen aan het BO. Omdat de notitie ook voor een bredere groep nuttig is, zal Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie de notitie synchroon aan de kamerbrief publiceren op hun site.
- In maart jl. bent u geïnformeerd dat de afspraken uit het BO (de uitkomsten van de 4 sporen) kunnen leiden tot aanpassing van het wetsvoorstel, wat zou leiden tot uitstel van het wetsvoorstel aan de Raad van State tot na de zomer.
- Met een brief van 1 juni is de concept Wcw voor UHT aangeboden aan de ACM. In deze versie van de Wcw is uw besluit over het publiek meerderheidsbelang en de uitkomsten van de 4 sporen verwerkt. Daarnaast is met BZK de interactie met het voorstel met de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) afgestemd en wordt de positie van warmtegemeenschappen in de Wcw verankerd. Dit laatste mede in verband met de bepalingen hierover in de RED II.

De belangrijkste wijzigingen worden beschreven in de brief.

Welke stappen worden hierna in het wetstraject gezet?

- Op 1 juni 2023 zijn de conceptwetteksten naar de ACM gestuurd voor de Uitvoerbaarheid en Handhavingstoets (UHT).
- De koepels IPO, VNG, Netbeheer Nederland en Energie Nederland hebben parallel aan de UHT de mogelijkheid gekregen om nog een laatste keer te reageren op de integrale wettekst.
- Deze reacties zullen samen met de reactie van de ACM over de UHT deze zomer verwerkt worden.
- Op 19 juni is het ontwerp-wetsvoorstel naar het Ministerie van Justitie en Veiligheid gestuurd voor de wetgevingstoets, de uitkomst hiervan zal verwerkt worden.
- Na de zomer verwachten we de wettekst na goedkeuring door de ministerraad aan de Raad van State aan te kunnen bieden.

- Een belangrijk punt is dat er nog geen duidelijkheid bestaat over de kosten en dekking die gemoeid zijn met het wetsvoorstel.
- Ambtelijk heeft het ministerie van Financiën aangegeven dat besluitvorming over de dekking van de kosten in beginsel in het voorjaar plaats zal moeten vinden. Dit is een risico voor de planning van het wetsvoorstel. Ambtelijk worden de kosten en dekkingsopties nader uitgewerkt, zodat hier tijdig een politiek besluit over genomen kan worden.
- Overige nog uit te werken beleidsinhoudelijke onderwerpen, waaronder de tariefregulering, de restwaardebepaling, de verplichtte samenvoeging van warmtekavels, de regels voor warmtetransportnetten en de duurzaamheidsnormen, worden opgepakt in de AMvB's.
- De AMvB Algemeen en de AmvB Tariefregulering worden in oktober ter internetconsultatie aangeboden, de AmvB Transport staat voor december op de planning.
- Het moment van aanbieden van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer is afhankelijk van de voortgang van de toetsen, de advisering door de Raad van State en de verwerking daarvan.
- De beoogde datum voor de inwerkingtreding van de Wcw is 1 januari 2025.

Voor de opbouw publieke realisatiekracht worden de volgende stappen gezet:

- Fakton Energy heeft opdracht gekregen om onderzoek te doen naar doelmatigheid, wenselijkheid en vormgeving van een nationale deelneming. Dit onderzoek wordt medio augustus opgeleverd.
- Hierna worden bestaande deelnemingen (EBN, Invest-NL, en mogelijk Gasunie) gevraagd om een second opinion uit te voeren op dit onderzoek.
- Het toetsingskader risico-regelingen wordt toegepast op de beleidsoptie van een Waarborgfonds Warmtenetten. Deze wordt medio juli naar het ministerie van Financiën gestuurd voor eerste beoordeling.
- Indien nodig worden bij de najaarsbesluitvorming en voorjaarsbesluitvorming 2024 claims voorbereid.